

РЕШЕНИЕ

№ 32857

гр. София, 08.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав, в
публично заседание на 02.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **9389** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр.с чл. 85, ал.1 и чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Н. Я. М. А. с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., против Решение № 4584/26.08.2025г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ – МС), с което поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл.9 от ЗУБ и на основание чл.75, ал.1, т.2 и 4 ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Според жалбоподателя, административният орган не е съобразил причините, поради които е напуснал С. и които са свързани със заплахи за неговия живот и сигурност. Посочва, че е кюрд и районът, в който живее, може да попадне под атаката на турската държава. Намира, че изложените в решението обстоятелства за обстановката в С. са формални, не кореспондират с личната история на жалбоподателя, като в конкретното му местоживеене продължава да е опасно, а ситуацията в С. в цялост продължава да е неспокойна. В депозираните писмени бележки подробно се анализира положението в С. към настоящ момент в контекста на наднационалната съдебна практика - решения по дела №№ С-406/22, С-285/12 и С-465/2007 на СЕС.

В съдебно заседание процесуалният представител на жалбоподателя моли за отмяна на решението на ДАБ като постановено при неизяснена обстановка, свързана с положението в С. и

действията на определени групировки спрямо кюрдското население. Моли съда да отмени решението на председателя на ДАБ-МС.

Жалбоподателят в правото си на лична позиция също акцентира върху своята етническа група, която представлява риск за пребиваването му в С..

Ответникът, председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, изпраща административната преписка по издаване на оспореното решение. Процесуалният представител на ответника моли съда да отхвърли жалбата.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, намира за установено от фактическа страна, следното:

С молба до ДАБ при МС с вх. № ПМЗ-В- 1484/22.05.2025 г. на РПЦ - [населено място], В., Н. Я. М. А., [дата на раждане] в [населено място], С., гражданин на С., етническа принадлежност - кюрд, религиозна принадлежност - мюсюлманин сунит, семейно положение – женен, е поискал предоставяне на международна закрила. Самоличността е установена въз основа на документ за самоличност, представен от жалбоподателя- лична карта № 12874967, изд. на 18.02.2008г. от Сирийска Арабска Република, с национален номер 08140006656.

Молбата е последваща по смисъла на § 1, т.6 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ, след като с решение № 21426 от 13.12.2023г. на председателят на ДАБ-МС е прекратено производството за предоставяне на международна закрила на Н. Я. М. А. на основание чл.77, ал.1 вр. чл.15, ал.1, т.3 от ЗУБ.

С писмо рег. № УП 22542/06.06.2025 г. началник отдел ПМЗ - О. купел, РПЦ - [населено място], ДАБ-МС (л. 50), е изискал от Държавна агенция "Национална сигурност" (ДАНС) писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М -7642 от 16.07.25г. (л.43) директорът на специализирана дирекция "М" - ДАНС уведомява председателя на ДАБ-МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

С жалбоподателя Н. Я. М. А. е проведено интервю на 27.05.2025г., в което заявява, че е напуснал С. през 2013г. нелегално, като е останал дълги години в Турция; в България е дошъл преди около година и 7-8 месеца, след което е бил в С., Б., Х., С., Италия, Швейцария и Германия, като в Германия е подал молба за закрила, отказана му е и е върнат в България. Има съпруга и три деца, които от 2013г. живеят в Турция, както и двама братя, които живеят в С., две сестри, които живеят в Германия и майка, която се намира в Д.. Посочва, че е нямал лични проблеми по време на пребиваването си в страната по произход, но трудностите идват от етническия му произход -кюрд, което прави "трудно всичко". Бил е редник в сирийската армия две години, а след като напуснал страната близките му са получили отново призовка; посочва, че основната причина да напусне страната през 2013г. са развилите се военни действия, както и случай с личната му карта, която предоставил на брат си, за да избяга от страната. Счита, че не е благоприятно да се завърне, поради война между кюрдите и арабите.

Със становище рег. № УП22542 от 15.08.2025г. е предложено на председателя на ДАБ – МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на Н. Я. М. А..

С оспореното в настоящото производство Решение № 4584/26.08.2025г., председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2 и 4 ЗУБ и поради отсъствие на предпоставките на чл.8 и чл.9 от ЗУБ, е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Н. Я. М. А.. След като е извършил анализ на предоставената чрез интервю бежанска история на жалбоподателя, административният орган е заключил, че причината за напускането на страната е желанието му да живее извън С. и общото положение на несигурност в страната, като изложените мотиви от чужденеца не попадат в предметния обхват на ЗУБ; не се изтъква страх от преследване поради

раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение и изтъкнатото като причина да напусне С., не може да бъде квалифицирано като преследване по см. на чл.8 ал.2-5 ЗУБ. Етническата принадлежност на Н. Я. М. А. не е основание за предоставяне статут на бежанец, тъй като преди да напусне С. той не е имал каквито и да било проблеми заради принадлежността си към кюрдския етнос, което да обосновава риск от преследване при завръщането му там.

Счита се, че не са налице и обосновани изявления за наличието на реална опасност от тежки посегателства във връзка с възможността за прилагане на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. По отношение на основанието по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ в решението, след като се е позовал на информацията за обстановката в С., изложена в справка с вх. № МД-02-399 от 21.07.2025г., изготвена от дирекция “Международна дейност” при ДАБ-МС и е съобразил Решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/2007г., както и тълкуването на понятието “посегателство” в чл.15, б. “в” от Директива 2004/83/ЕО относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, административният орган е приел, че съобразно пълзящата скала, посочена в т.39 от решението на СЕС, в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут; безогледното насилие в С. следва да е изключително, каквото видно от цитираната информация не е.

Заклучил е и че за търсещия международна закрила липсват предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 6, тъй като не е посочил член от семейството му да има предоставен хуманитарен статут в Република България. Не са налице и други хуманитарни причини съгл. чл.9, ал.8 ЗУБ, тъй като чужденецът не е заявил обстоятелства, които да са от такова естество, че да разкриват реална опасност от посегателство върху личността му.

В заключение е приел искането за предоставяне на хуманитарен статут за неоснователно.

Като част от административната преписка е представена справка, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ- МС относно актуалната обществено политическа обстановка в С. с вх. № МД-02-399 от 21.07.2025г. В хода на съдебното обжалване от ответника е представена допълнително справка, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ- МС, с вх. № МД-02-483/ 10.09.2025г. относно актуалната обществено политическа обстановка в С. към 10.09.2025г.

От процесуалния представител на жалбоподателя пред съда е представена справка на Министерство на външните работи относно пътуванията на български граждани до С. с актуалност към 25 юни 2025г. с индекс на риска: ниво 5-предупреждение за преустановяване на всякакви пътувания и незабавно напускане на страната.

При така установената фактология, настоящият съд прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган–председателя на ДАБ при МС, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ. Административният акт е издаден в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на

твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него кюрдски език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение съответства на материалния закон. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец; заявленията от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване, посочени в закона.

Изводите на ответника, че изхождайки от фактите в изнесената пред него обстоятелства от лицето чужденец, за липса на такова преследване, което да се обосновава с някоя от причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, са правилни. В бежанската история няма изложен и съответно-убедителен и обоснован, фактически довод за проявен спрямо оспорвания акт на преследване от страна на официалните власти в С., която се явява страната по произход за търсещия закрила.

Не са наведени доводи от жалбоподателя, че той е бил обект на преследване в С. и от някоя друга организация. Твърденията му, че властите в С. са научили, че е предоставял личната карта на брат си, както и че близките му са получили призовка за армията, след като той е напуснал страната, не представляват данни за релевантно преследване, нито обосновават наличие на реална опасност от бъдещо такова в страната му на произход по някоя от причините, които се сочат в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В проведеното интервю жалбоподателят е посочил, че лични проблеми е нямал в С., напуснал е през 2013г. заради войната, която се е водела там, а нежеланието да се върне обяснява с риск за потенциално турско нападение над района, в който живее и който е населен с кюрдско население.

Така изложените причини са с далечна давност, към настоящ момент не разкриват наличие на преследване или основателен страх от преследване поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ-МС е отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на Н. Я. М. А. на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В разглеждания случай жалбоподателят е напуснал доброволно, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут, е това по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 /М. Е. and N. Е. vs Straatssecretaris van J. /на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № С-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори, свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за Сирийската арабска република на директора на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС.

Според представената към административната преписка справка на 27 ноември 2024г. различни бунтовнически групи от С. С., под ръководството на ислямската група "Х. Т. ал Ш." (Н. Tahrir al-S., HTS), заедно с подкрепяни от Турция милиции, започват настъпление към региони под правителствен контрол и успяват да превземат големи територии. На 8 декември 2024г. водените от HTS бунтовници обявяват, че са влезли в [населено място] и обещава да изградят "родина за всички, включително всички сектор и социални класи". Б. А. се е оттеглил, отлетял е за Русия, където е получил убежище, а лидерът на HTS А. М. ал Г. е пристигнал в Д.. Представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да

уреждат статута си с временното правителство в страната. Преходното правителство, сформирано от "Х. Т. ал Ш." и други милиции, заявява ангажимент да стабилизира нацията и да изготви нова конституция в рамките на три години. На 13 март 2025г. временният президент на С. подписва конституционна декларация, обхващаща петгодишен преходен период, която урежда разделението на властите, съдебната независимост и гарантира правата на жените, свободата на изразяване и свободата на медиите. Сирийският президент обявява преходно правителство, назначавайки 23-ма министри в нов разширен и приобщаващ кабинет, в който са включени и представители на християнското малцинство. През март е приета и конституционна декларация, предназначена да служи като основа за междинния период, ръководен от А. ал Ш.. На 13 май 2025г. президентът на САЩ Д. Т. заявява, че ще разпорежи отмяна на санкциите срещу Сития по молба на престолонаследника на С. арабия. Президентът също казва, че се предприемат стъпки за възстановяване на нормалните отношения със С..

От представената пред съда справка № МД-02-483 от 10.09.2025г. се установява, че в бюлетин на ВКБООН от 4.09.2025г. се посочва, че към 3.09.2025г., считано от 08.12.2024 г. около 862 396 сирийци са преминали обратно в С. от съседни страни, с което общият брой на сирийските граждани завърнали се в С. от началото на 2024г. става 1 223 238 души и 1763513 вътрешно разселени лица са се завърнали по домовете си, 880058 от които след 08.12.2024г. ВКБООН продължава да улеснява безопасното и достойно завръщане на сирийските бежанци в техните родни райони, като се предоставят безвъзмездни помощи и комплекти с основни помощи, както и се наблюдават доброволните връщания през съответните гранични пунктове.

В справката е посочено, че за пръв път от 14 години насам С. отново легално изнася суров петрол и около 600 000 барела суров петрол са напуснали пристанището Т. на 01.09.2025г, като купувач е компанията Serve E. На 25.08.2025г. Министерството на финансите на САЩ официално е извадило С. от санкционните разпоредби на Кодекса на федералните разпоредби и оттогава международната търговия на страната е възобновена. На 05.09.2025г. е създаден Сирийският фонд за развитие, предназначен за подкрепа на възстановяването и създаването на работни места, в който само един час след създаването даренията надхвърлят 60 милиона щатски долара.

Съдът не се съгласява с твърдението на жалбоподателя, че анализът на обстановката в С., извършен с решението, е формален. Представените две справки са изготвени от дирекция "Международна дейност" на ДАБ в съответствие с Методологията на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището и са съставени изцяло на базата на внимателен преглед на публично достъпни външни източници на информация. Именно тези справки имат характера на официални писмени документи в производството по ЗУБ и удостоверяват, че компетентният орган е извършил проверка и е установил определени факти, отразени в

документите. Справките се изготвят в кръга на правомощията на агенцията и следва да се даде приоритет на доказателствената им тежест, в случай, че съдържанието им не се опровергава от други доказателствени източници, какъвто именно е настоящият случай.

Разбира се, ситуацията в С. не може да се приеме еднозначно, като официалните правителствени власти все още не се ползват с пълното доверие на световната общественост и траен мир и сигурност все още не е постигнат. Видно от публично достъпните доклади и проверки на Н. Right Watch (международна неправителствена организация, извършваща разследвания относно спазване на човешките права в различни страни) в началото на март 2025 г. е възникнала ситуация на конфликт, изразяващ се във въоръжени сблъсъци в западните части на страната; израелски военни сили от месец декември 2024г. са окупирали южните части на С. с данни за извършени различни злоупотреби срещу местното население, включително и принудително разселване на алаутските общности; през месец юни 2025 въоръжени групировки са извършвали въоръжени нападения в Х. и селските райони на Х.; има данни за злоупотреби в южната провинция С. през юли, където местните жители дърузи съобщават за екзекуции, плячкосване и унищожаване на имущество.

Към момента тези конфликти са оценени като необхващащи значителни територии и с изключение окупацията на южните части, се оценяват като настъпили частични примирия и успокоявания, като властите и локалните лидери са направили стъпки за осигуряване сигурността в районите.

От изложеното в справките следва, че не са налице данни ситуацията в С. да сочи на наличие на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл.9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и животът, и здравето на всеки цивилен, намиращ се на тази територия, сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство. Т.е. не се доказва наличие на такъв вътрешен или международен конфликт на цялата или на част от територията на Сирийската арабска република, който да се обхваща от разширенията, дадени в решението от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности (С.) по тълкуването на чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83 ЕО (отм.).

Разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от ЗУБ уточнява, че тежките посегателства, изброени в ал.1 на същата норма, могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Освен че административният орган не е длъжен да извършва преценка и излага изрични мотиви относно чл. 9, ал.2 от ЗУБ, то и регламентираното в тази алинея уточнение е пряко свързано с ал.1, по която в процесното решение е извършена надлежна преценка. При липса на други противопоставими доказателства, които да оборват фактическите изводи на ответника, съдът не може да обосновава извод за основателност на молбата за

предоставяне на статут на сирийския гражданин по реда на чл. 9 от ЗУБ.

Представената от процесуалния представител на жалбоподателя справка на Министерство на вътрешните работи не води до друг извод, тъй като тя посочва правилата, които българските граждани следва да спазват при пътуване в С.; предоставен е индекс на риска ниво 5 и даване на препоръки на пътуващите, някои от тях свързани с усложнената обстановка по сигурността в страната, но справката не съдържа конкретна фактология, която може да се отнесе към преценката на обстоятелствата, посочени в чл.8 и 9 от ЗУБ.

При постановяване на решението не е нарушен и принципът "non-refoulement" (забрана за връщане). Посоченият принцип е установен от чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците и е възприет и в действащия в Република България Закон за убежището и бежанците (чл. 4, ал. 3). Установено е, че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне страната си на произход поради наличието на заплаха за живота или свободата му или опасност от изтезания, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Тези факти не се оспорват от жалбоподателя в проведеното интервю. Ето защо, след като завръщането на жалбоподателя няма да застраши неговите живот и здраве и няма да го постави в опасност от изтезания или нечовешко отношение, не е нарушен и принципът "non-refoulement".

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл.8 и чл.9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 10-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Н. Я. М. А. с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., против Решение № 4584/ 26.08.2025г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ – МС), с което поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл.9 от ЗУБ и на основание чл.75, ал.1,т.2 и 4 ЗУБ, е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.